

ชุมชนบ้านคลองเคียน ม.4 ต.หนองกรด อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์

ชุมชนบ้านคลองเคียน ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลหนองกรด อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ มีพื้นที่ 8,193 ไร่ มีพื้นที่การเกษตร 7543 ไร่ ประชากร 1,461 คน (ชาย 693 คน หญิง 768 คน) รวม 448 ครัวเรือน สถานศึกษามีโรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 แห่ง คือ โรงเรียนชุมชนบ้านคลองเคียน (ข้อมูล : องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกรด)

ที่ตั้ง	ทิศเหนือ	:	ติดบ้านม่วงหอมพัฒนา ต.หนองกรด
	ทิศใต้	:	ติดบ้านใหม่ บ้านบึง ต.หนองกรด
	ทิศตะวันออก	:	ติดบ้านแหลมยาง บ้านหนองเสือ ต.หนองกรด
	ทิศตะวันตก	:	ติดบ้านคลองคด บ้านหนองปรือ ต.หนองกรด

ข้อมูลทั่วไป

ชาวชุมชนบ้านคลองเคียนประกอบอาชีพ หลักคือการทำนา และอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ทำไร่ไถ้อ้อย ไร่มัน ลำปะหลัง ไร่จ้าง ค้าขาย พืชที่ปลูกและใช้ประโยชน์ ได้แก่ พืชผัก เช่น ถั่วฝักยาว แตงกวา มะระ ไม้ผล เช่น มะม่วง ฝรั่ง กระท้อน ขนุน และ พืชสมุนไพร เช่น ฟ้าทลายโจร กระเพรา ข่า ตะไคร้ เป็นต้น

ประเพณีวัฒนธรรมที่ชุมชนทำสืบทอดกันมา

ประเพณีวัฒนธรรมที่ชุมชนทำสืบทอดกันมา ได้แก่ พิธีทำบุญตามศาสนาพุทธตลอดทั้งปี และมี ประเพณีสู่ขวัญข้าว ก่อเจดีย์ข้าวเปลือกในวันขึ้น 3 ค่ำเดือน 3 ของทุกปี โดยทำกิจกรรมที่วัด

กิจกรรมการอนุรักษ์ วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช

สมาชิกของชุมชนบ้านคลองเคียน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าว โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ใช้เป็นฐานพันธุ์กรรมจากกลุ่มโรงเรียนชานาจังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจน มีการแลกเปลี่ยนพันธุ์กรรมข้าวพื้นเมืองจากแหล่งอื่นเพื่อพัฒนาพันธุ์ต่อ โดยมีวิทยากร จากกลุ่มโรงเรียนชานา นักวิชาการจากส่วนราชการที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับพันธุ์ข้าวและการวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าว

กลุ่มผู้ส่งเสริมการอนุรักษ์วิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวของชุมชนบ้านคลองเคียน ได้แก่ นายบุญลือ จันทร์หงษ์ นายเมี้ยน ต่างงาม นายชัยชาญ หอมเย็น และ นายนพดล มั่นศักดิ์

เป้าหมายของการพัฒนาพันธุ์ข้าว

พันธุ์ข้าวดั้งเดิมที่ชุมชนบ้านคลองเคียนปลูกและใช้บริโภคได้แก่ข้าว พันธุ์ปทุมธานี1 หอมมะลิ กข 31 กข 41 แต่เนื่องจากข้าว พื้นเมืองบางพันธุ์ที่ปลูกอยู่เมื่อหุงแล้วมีลักษณะ แข็ง ซึ่งไม่เป็นที่นิยมของชาวบ้านมากนัก กลุ่มผู้พัฒนาพันธุ์ข้าวจึงกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาพันธุ์ข้าว ให้มีความหอม นุ่ม ตรงตามความต้องการ

ของชาวบ้านในชุมชนซึ่งเป็นผู้บริโภค และตรงกับความต้องการของบุคคลทั่วไปในท้องถิ่นอื่นด้วย โดยเริ่มพัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ .ศ. 2554 พันธุ์ข้าวที่สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนได้แก่ ข้าวพันธุ์ช่อราตรี นอกจากพันธุ์ช่อราตรีแล้วชุมชนยังได้พัฒนาข้าวอีกหลายพันธุ์ เช่น ข้าวพันธุ์ขาวมงคล หอมเรื่องลือ นิลสวรรค์ หอมขจร เป็นต้น ขณะนี้กลุ่มผู้พัฒนาพันธุ์ข้าวอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลเรื่องการคุ้มครองพันธุ์ข้าว ที่ปรับปรุงได้ใหม่ในระบบทรัพย์สินทางปัญญาให้กับชุมชน อีกด้วย ซึ่งชุมชนบ้านคลองเคียนถือเป็นชุมชนหนึ่งที่เป็นต้นแบบหรือตัวอย่างการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ ข้าวให้กับชุมชนอื่น ๆ ที่มีกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุ์พืช มีกลุ่มบุคลากรที่มีแนวคิดหรือองค์ความรู้ในการวิจัยและพัฒนา พันธุ์พืช ได้มีแนวทางในการอนุรักษ์การวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชเพื่อประโยชน์ของชุมชนต่อไป

ภาพกิจกรรม

